

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมาย

1. ประชากรกำหนดตามสัดส่วนร้อยละ 10 ของหลังคาเรือนทั้งหมด 1,136 หลังคาเรือน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 114 หลังคาเรือน โดยสัมภาษณ์หัวหน้าครอบครัวหรือภรรยาที่อยู่ในหมู่บ้านนั้น ๆ
2. คณะกรรมการกองทุน หมู่ละ 2 คน จะนวน 16 คน
3. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งรักษาการตำแหน่งหัวหน้าสถานีอนามัยตำบล 1 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอที่รับผิดชอบงานกองทุนยา จำนวน 1 คน
4. ผู้นำชุมชน หมู่บ้านละ 1 คน จำนวน 8 คน

ขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

1. กำหนดกรอบการสุ่ม (Sampling Frame) คือ หาข้อมูลประชากรเป้าหมายที่สมบูรณ์ครบถ้วน
2. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สัดส่วนร้อยละของประชากรเป้าหมาย
3. ทำการสุ่มโดยใช้วิธีการจับฉลาก โดยทำฉลากที่หมายเลขของหน่วยสุ่มทุกหน่วย
4. ทำการสุ่มตามจำนวน จนครบทุกหน่วยตามจำนวนที่กำหนดไว้ในข้อ 2

ตารางที่ ๑ แสดงจำนวนประชากรที่จะศึกษาจากการสุ่มตัวอย่าง

ตำบล	หมู่ที่	ชื่อบ้าน	จำนวนประชากร (ครอบครัว)	จำนวนกรรมการ กองทุน (คน)	จำนวนผู้นำชุมชน (คน)
ขุนคง	1	ต้นแก้ว	9	2	1
	2	ถวาย	12	2	1
	3	หนองไขง	8	2	1
	4	สารสิทธิ์	11	2	1
	5	ขุนคง	33	2	1
	6	บ้านกาด	20	2	1
	7	ท่าขุนคง	12	2	1
	8	ท่ามะโก้	9	2	1
รวม			114	16	8

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ และวิธีการสังเกตการณ์ การตรวจสอบบันทึกและรายงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดของข้อมูลที่ต้องการ เก็บรวบรวมดังนี้

1. กลุ่มกรรมการดำเนินงานกองทุนยาในหมู่บ้าน โดยใช้วิธีการสังเกตการณ์ และสัมภาษณ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับ

1.1 ลักษณะประชากร ฐานะเศรษฐกิจและสังคม

1.2 สภาพการดำเนินงาน กองทุนยาในหมู่บ้าน

- วัตถุประสงค์การจัดตั้ง
- การจัดทำระเบียบ รายงาน การตรวจสอบบัญชี
- การปันผลกำไร
- ค่าตอบแทนในการดำเนินงาน
- การแก้ปัญหา
- ความเพียงพอ/เหมาะสม/รายการยาที่มีอยู่

1.3 ความคิดเห็นของกรรมการเกี่ยวกับ

- ประโยชน์ และคุณภาพยา
- ความร่วมมือของประชาชน
- ผลกำไร
- บทบาทหน้าที่
- การสนับสนุนโดย เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ปัญหา อุปสรรค
- ข้อเสนอแนะ

2. กลุ่มประชาชน โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยศึกษาเกี่ยวกับ

2.1 ข้อมูลพื้นฐาน ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม

2.2 การรับรู้เกี่ยวกับกองทุนยา

- การจัดตั้ง
- การดำเนินงาน
- ประโยชน์ที่ได้รับ
- การให้บริการ

2.3 การมีส่วนร่วม

- การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุน
- การคัดเลือกกรรมการ และสถานที่

2.4 ความคิดเห็น

- คุณภาพยา รายการยา ผู้ขาย
- การรับบริการ

3. ผู้นำชุมชน ศึกษาเฉพาะด้านความคิดเห็น

3.1 ข้อมูลพื้นฐาน ฐานะเศรษฐกิจและสังคม

3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับ

- วัตถุประสงค์ ประโยชน์กองทุนยา
- กรรมการกองทุน
- คุณภาพและความจำเป็น
- การรับบริการของประชาชน

4. เจ้าหน้าที่ระดับตำบลและอำเภอ ศึกษาด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับ

4.1 ความคิดเห็น ด้าน

- หลักการ จุดประสงค์ ประโยชน์
- การดำเนินการ
- ผู้รับบริการที่กองทุน
- คุณภาพและราคาขายกองทุน

4.2 ปัญหา อุปสรรค ด้าน

- ประชาชน
- เจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ

- กรรมการ กองทุน
- ยาและเวชภัณฑ์

4.3 ข้อเสนอแนะต่าง ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอหางดง สาธารณสุขอำเภอหางดง เพื่อทราบจำนวนข้อมูลพื้นฐานในตำบล และขอความร่วมมือในการแจ้งผู้ใหญ่บ้าน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบลทราบ พร้อมทั้งขออนุญาตเข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ติดต่อกับผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล พร้อมทั้งชี้แจงให้ทราบวัตถุประสงค์ของการศึกษา และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เตรียมอุปกรณ์ที่จะใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูล และแบบสัมภาษณ์ตามจำนวนที่

กำหนด

4. ประชุมชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

5. ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการออกสัมภาษณ์ด้วยตนเอง ร่วมกับการสังเกต

6. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ทั้งหมดตรวจสอบความสมบูรณ์และถูกต้องครบถ้วนมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยเชิญผู้ที่เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ 4 ท่านช่วย

พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงและครอบคลุมของเนื้อหา

2. นำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างลักษณะเดียวกันที่หมู่ที่ 3 ต.หนองแก้ว

อ.หางดง จ. เชียงใหม่ จำนวน 15 ราย แล้วปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาคู่มือเลือกใช้สถิติในการศึกษาดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ใช้วิธีทางสถิติเพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ในการอธิบายข้อมูลประชากร เศรษฐกิจ สังคม และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกองทุนฯ การบริหารจัดการในการดำเนินงานกองทุนฯ โดยแยกได้ดังนี้

1.1 ข้อมูลประชาชน

1.1.1 ข้อมูลทั่วไป เศรษฐกิจ สังคม เกี่ยวกับประชาชน และกองทุนฯ ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) อธิบาย

1.1.2 การทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติหาค่า ไค-สแควร์ (Chi-square) หาความสัมพันธ์

1.2 ข้อมูลกรรมการกองทุน

ใช้วิธีการทางสถิติหาค่าร้อยละ (Percentage) อธิบายทั้งหมด

1.3 ข้อมูลผู้นำชุมชน

อธิบายเชิงพรรณนาด้านความคิดเห็นของผู้นำชุมชน

1.4 ข้อมูลเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล-อำเภอ

อธิบายเชิงพรรณนาด้านความคิดเห็น

2. การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ใช้การหาค่าไค-สแควร์ (Chi-Square) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล (ตามสมมติฐาน) การทดสอบสมมติฐาน ได้กำหนดความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ โดยทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่าง (Test Significance of Difference) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้สามารถวิเคราะห์การดำเนินงานของกองทุนยาและเวชภัณฑ์ได้ละเอียด และเที่ยงตรงยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาออกเป็น

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- อายุ
- เพศ
- รายได้
- อาชีพ
- ราคายา
- ผู้ขายยา
- ความเพียงพอของยา

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

- การเป็นสมาชิกกองทุนยา
- การร่วมประชุมก่อนการจัดตั้งกองทุนยา
- การทราบถึงประโยชน์กองทุนยา
- ความพอใจในบริการที่ได้รับจากกองทุนยา
- การร่วมคัดเลือกกรรมการกองทุน